Helsinki 14.3.2022

EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNNALLE

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt Suomen Asiakastieto Oy:ltä (Asiakastieto) kirjallista asiantuntijalausuntoa Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi luottotietolain, maksupalvelulain 86 §:n ja rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta (HE 109/2021). Uutta lausuntoa on pyydetty ehdotetusta luottotietolain 13 § 1 momentin 3 kohdan muutoksesta ja siihen ehdotetusta lisätäsmennyksestä. Lisäksi valiokunta pyytää arvioimaan sitä, onko voimassa oleva säännös yksipuolisen tuomion osalta perusteltu ja selkeä vai liittyykö siihen tarkistustarpeita.

Asiakastieto pitää erittäin hyvänä, että valiokunta on kiinnittänyt huomiota luottotietolain 13 §:n 1 momentin 3 kohdan sisältöön. Kyseisen lainkohdan vaikea tulkittavuus on aiheuttanut sen, että Tietosuojavaltuutettu on antanut päätöksiä eri rekisterinpitäjiä koskien (mukaan lukien Asiakastieto), joissa päätöksissä se on katsonut rekisterinpitäjien toimineen kyseitä lainkohtaa rikkoen. Omalta osaltaan Asiakastieto katsoo, että kyseiset lainvoimaiset tuomiot velkomusasioissa kertoivat ko. henkilön maksukyvystä tai maksuhalusta siitä huolimatta, että velkojien jotkut vaatimukset hylättiinkin pieneltä osin.

Nyt ehdotettu lisätäsmennys (sanan perustellusti lisääminen) on askel oikeaan suuntaan selventämään lainkohdan tarkoitusta. Lainkohtaa pystyy tällä hetkellä käyttämään väärin esittämällä väitteitä, joilla ei ole menestymisen mahdollisuutta. Asiakastiedon näkemyksen mukaan lainkohtaa voisi tarkentaa edelleen seuraavalla tavalla (Asiakastiedon tekemä lisäys lihavoitu):

> 3) viranomaisen toteamina maksuhäiriötietoina tiedot maksun laiminlyönnistä, joka on todettu tuomioistuimen lainvoimaisella tuomiolla, *edellyttäen ettei maksuvaatimusta ollut perustellusti riitautettu perusteeltaan tai määrältään* ***väitteellä, jonka perusteella merkittävä osa vaatimuksista on kumottu***, yksipuolisella tuomiolla tai ulosottokaaren (705/2007) 2 luvun 26 §:ssä tarkoitetulla ulosottoperusteen määräajan jatkamisesta annetulla tuomiolla taikka velallisen hyväksymän vekselin protestilla.

Sanamuodolla turvattaisiin se, ettei vain osaksi virheellinen korkovaatimus tai virheellinen perintäkuluja koskeva vaatimus estäisi maksuhäiriön rekisteröimistä. On huomattava, että velallinen saa merkinnän joka tapauksessa pois, kun maksaa käräjäoikeuden velvoittaman summan.

Yksipuolista tuomiota koskien Asiakastieto pitää niiden rekisteröintiä (itse rekisteriin merkitseminen) koskevaa nykysääntelyä perusteltuna ja selkeänä eikä koe siihen liittyvän muutostarpeita. Yksipuoliset tuomiot rekisteröidään maksuhäiriöiksi yksipuolisen tuomion antopäivää seuraavana päivänä Oikeusrekisterikeskuksesta tulevan tiedon perusteella.

Asiakastieto toteaa, että luottotietolaki ei sisällä lainkaan oikeusohjetta tilanteeseen, jossa velallinen hakee yksipuoliseen tuomioon takaisinsaantia. Ei siis ole lainsäännöstä siitä tuleeko merkintä tällöin ottaa pois rekisteristä vai voiko sen edelleen siellä pitää. Asiakastieto pitää

Suomen Asiakastieto Oy | Part of Enento Group

Hermannin rantatie 6
P.O.Box 16, 00580 Helsinki
Corp. Identity No: 0111027-9

Phone Business: +358 10 270 7200
Phone Consumer: +358 10 270 7300

Email Business: asiakaspalvelu@asiakastieto.fi
Email Consumer: omatieto@asiakastieto.fi
www.asiakastieto.fi

sääntelyn puutetta epäkohtana. Asiakastiedon itse päättämän käytännön mukaan merkintä otetaan pois rekisteristä, jos Asiakastieto saa tiedon siitä, että velallinen on hakenut takaisinsaantia. Valitettavasti tietoisuus tästä menettelystä on saanut velalliset käyttämään väärin tätä menettelyä. Velalliset hakevat takaisinsaantia ilman aikomusta ajaa takaisinsaantikannetta loppuun asti. Takaisinsaantia haetaan ehkä vain maksuajan saamiseksi. Asiakastieto ehdottaa, että luottotietolain 18 §:n 1 momenttiin lisätään uusi 7 kohta:

> Yksipuolista tuomiota koskeva tieto on poistettava kuitenkin heti, kun luottotietoiminnan harjoittajalle on tullut tieto yksipuolisen tuomion kumoamisesta velallisen takaisinsaannin johdosta.

Uusi lainkohta siis antaisi oikeuden rekisterinpitäjälle pitää tietoa yksipuolisesta tuomiosta rekiterissä niin kauan kun se on kumottu. Toki muut poistosäännöt tulisivat edelleen noudatettavaksi. Taustaksi toteamme, että velalliset usein maksavat vain velan pääoman yksipuolisen tuomion antamisen jälkeen. Jättävät kuitenkin perintäkulut ja tuomitut oikeudenkäyntikulut maksamatta ja hakevat takaisinsaantia. Velkojilla ei tällöin ole ehkä halua jatkaa tuomion hakemista pelkkien kulujen osalta.

Asiakastieto muistuttaa, että velallisella on ollut mahdollisuus esittää väitteensä asiain johdosta ennen kuin yksipuolinen tuomio annetaan ja saada asia laajaan käsittelyyn. Ja noudatettavaksi tulee myös uusi sääntö siitä, että maksamalla velka merkintä poistuu kuukauden kuluessa.

Suomen Asiakastieto Oy

Juuso Jokela

Suomen Asiakastieto Oy | Part of Enento Group

Hermannin rantatie 6
P.O.Box 16, 00580 Helsinki
Corp. Identity No: 0111027-9

Phone Business: +358 10 270 7200
Phone Consumer: +358 10 270 7300

Email Business: asiakaspalvelu@asiakastieto.fi
Email Consumer: omatieto@asiakastieto.fi
www.asiakastieto.fi